

Protokoll från Viltförvaltningsdelegationens sammanträde i Vänersborg den 25 oktober 2023

	Närvarande	Organisation
Ordförande	Sten Tolgfors	Landshövding
Ordinarie	Sofi Bringsoniou	Politisk företrädare
Ordinarie	Bertil Jonsson	Politisk företrädare
Ersättare	Anders Strand	Politisk företrädare
Ordinarie	Dan Ljung	Politisk företrädare
Ordinarie	Frida Edberg	Politisk företrädare
Ordinarie	Lars Tegenfeldt	Polisen
Ordinarie	Göte Johansson	Jakt- och viltvårdsintresset
Ordinarie	Barbro Edlund	Naturvårdsintresset
Ordinarie	Erold Coleman	Naturvårdsintresset
Ordinarie	Jan Insulander	Friluftintresset
Ordinarie	Veronica Nyman	Ägare brukare jordbruksmark
Ordinarie	Eva-Maria Johannesson	Lokalt näringsliv och turism
Ordinarie	Karin Lindhagen	Skogsnäringen
Ordinarie	Pontus Gyllenberg	Natur- och ekoturism
Adjungerad	Johan Norman	Skogsstyrelsen
	Sven Swedberg	Länstyrelsen
	Mia Bisther	Länstyrelsen
	Anna Hjelm	Länstyrelsen

	Joakim Carlsson	Länsstyrelsen
	Anita Bergstedt	Länsstyrelsen

1. Mötet öppnas

Ordförande Sten Tolgfors öppnade mötet.

2. Val av justerare

Frida Edberg utsågs till att justera protokollet.

3. Val av sekreterare

Anita Bergstedt utsågs till att föra protokoll.

4. Fastställande av dagordning

Dagordningen fastställdes.

5. Föregående mötesprotokoll

Föregående mötesprotokoll lades till handlingarna.

6. Planer för jakt efter älg och kronhjort

Viltenheten har i år handlagt 82 planer, varav 28 skötselplaner för kronhjort, 3 förvaltningsplaner för älg samt 51 skötselplaner för älg. Vi har också beslutat om tilldelning av älg till 323 licensområden.

80 älgjaktområden har genomfört spillningsinventering, men det är fortfarande 40 älgskötselområden som inte spillningsinventerar, trots att detta är obligatorisk.

7. Färre älgförvaltningsområden och älgskötselområden?

Länsstyrelsen har haft samråd med Viltförvaltningsdelegationens arbetsgrupp för klövviltfrågor. Gruppen har diskuterat för- och nackdelar med att slå ihop våra nio älgförvaltningsområden (ÄFO) till färre och större områden. Slutsatsen blev att Länsstyrelsens arbete först bör fokusera på att stimulera sammanslagning av älgskötselområden (ÄSO). Det är viktigare nu och en förutsättning för färre ÄFO, annars blir det för mycket arbete, för många ÄSO att hantera per älgförvaltningsgrupp (ÄFG).

När det gäller sammanslagning av ÄSO, bör ÄFG engageras. De har lokalkännedom, och kontakt med sina ÄSO-företrädare och licensområden. Länsstyrelsen bör starta en dialog med ÄFG för att i de olika områdena komma

fram till hur arbetet bör bedrivas, för bästa resultat. Delegationen delar arbetsgruppens slutsatser.

8. Afrikansk svinpest och trikiner

Länsstyrelsen informerade Delegationen om det senaste angående afrikansk svinpest (ASF) och trikiner i vildsvin.

Det första fyndet av ASF i Sverige konstaterades i Fagersta den 6 september 2023. ASF är ett virus som drabbar vildsvin och tamgris. Viruset orsakar lidande för djuren och nästan 100 % dödlighet. Det smittar vid direktkontakt, men även indirekt, via exempelvis redskap. Viruset kan finnas i smittade köttprodukter från gris och överlever infrysning och torkning. Människor och andra djurslag kan inte bli smittade. Sjukdomen bekämpas med stöd i EU-förordning och svensk lagstiftning (Epizootilagen). Man räknar med restriktioner i det drabbade området minst ett år efter att den senaste smittade grisen hittats. Jordbruksverket rekommenderar att vildsvinen förvaltas som vanligt utanför det smittade området. Det är viktigt att sjuka eller självdöda vildsvin i hela landet rapporteras till SVA.

Trikiner är små parasitära maskar som kan infektera olika arter av däggdjur, främst rovdjur och allätare. Det finns 8 trikinarter i stora delar av världen – i Sverige finns 4 av dessa. Smittspridningen sker genom förtäring av infekterat kött från till exempel gris, häst, vildsvin och björn. Trikininfektion kan leda till trikinos, vilket är en zoonos, en infektion som kan överföras mellan djur och människa. En vanlig smittkälla för människor är kallrökt korv. Trikinos är en ovanlig sjukdom i Sverige och kan ha dödlig utgång hos människor. Det är lag på trikinkontroll av kött från vildsvin och björn som ska säljas för konsumtion. Hos vildsvin i Sverige har trikiner påvisats i 1-9 fall per år de senaste tio åren. 2023 har hittills två fynd påvisats, ett i Hallands län och ett i Stockholms län.

9. Länsstyrelsens information om rovdjur

Länsstyrelsen informerar gärna om rovdjur, under förutsättning att vi tillåts hålla de presentationer som vi förberett och blir bemötta på ett respektfullt sätt. Det är viktigt att de personer som kommit till ett informationsmöte får den information som Länsstyrelsen kan ge.

Förslag framfördes om att Länsstyrelsen bör hålla förmöten med de som organiserar informationsmötet, så att alla inblandade har samma målbild med mötet.

Länsstyrelsen föreslogs också att i sina presentationer beskriva olika aktörers roller och befogenheter i rovdjursförvaltningen. Många har inte detta klart för sig, vilket kan skapa orealistiska förväntningar på vad Länsstyrelsen kan åstadkomma.

10. Miniminivåer för rovdjur

Samverkansrådet i Mellersta rovdjursförvaltningsområdet består av landshövdingarna i de åtta ingående länen; Dalarna, Gävleborg, Uppsala,

Stockholm, Värmland, Västmanland, Örebro och Västra Götaland. Den 14 december ska Samverkansrådet fatta beslut om vilka förslag på miniminivåer för rovdjuren järv, björn, varg och lodjur, som de ska lämna till Naturvårdsverket. Inför detta kommer Delegationens synpunkter på förslaget att inhämtas innan Länsstyrelsen överlämnar förslaget till Samverkansrådet för beredning. Det har skett en omfattande samverkan mellan de tre förvaltningsområdena. Det finns en enighet i förslagen om miniminivåer för björn, järv och lodjur, med en inriktning i Mellersta för en sänkning av miniminivån för lodjur i Västra Götaland.

Det är fortfarande en oenighet vad gäller fördelningen av miniminivåerna för varg i Mellersta och Södra förvaltningsområdena, ett extra möte kommer att hållas. Naturvårdsverket kräver att referensvärdena går ihop och att det finns en enighet mellan förvaltningsområdena, så att de nationella referensvärdena gemensamt uppnås, 870 lodjur och 300 varg.

11. Processen för licensjakt efter varg

Årets licensjakt efter varg har utvärderats för att ta vara på goda erfarenheter och förebygga eventuella problem. Vinterns inventeringsresultat som sammanstälts i juni ligger tillsammans med beskattningsmodellen som forskarna presenterade i juni, till grund för Länsstyrelsernas beslut om licensjakt som måste fattas senast den 1 oktober. I juni kom också delegeringen med vägledning från Naturvårdsverket till Mellersta och Södra förvaltningsområdena, som gör det möjligt för länsstyrelserna att fatta besluten. Länens beslut om licensjakt bygger på en omfattande samverkan mellan Mellersta förvaltningsområdet, Södra förvaltningsområdet, Norge, Naturvårdsverket och SKANDULV. Viltförvaltningsdelegationerna har informerats om processen. Samverkansrådet kom den 14 september överens om hur många vargar som skulle skjutas för att nödvändiga skyddsjakter ska kunna utföras under året, samt vilka revir som skulle tas bort. Genetisk status, antal angrepp på tamdjur, tamdjurstäthet, täthet mellan reviren samt hur länge det funnits revir i området, är parametrar som avgör vilka revir som länen tar bort.

12. Översyn av riktlinjerna för skyddsjakt

Viltförvaltningsdelegationens arbetsgrupp för rovdjursfrågor har haft två möten för att se över Delegationens riktlinjer för skyddsjakt från 2015. Arbetsgruppen konstaterar att mycket har ändrats sedan 2015. Länet har nu betydligt fler vargrevir än då och huvudsakligen i länets östra del, istället för i nordväst där vargen funnits ett 20-tal år. Arbetsgruppen ser också att Naturvårdsverkets riktlinjer för beslut om skyddsjakt på stora rovdjur, reviderade 2023, är bra att arbeta utifrån och inte behöver kompletteras med ett regionalt dokument. Arbetsgruppen föreslår därför Viltförvaltningsdelegationen att upphäva riktlinjerna för skyddsjakt, beslutade av Delegationen den 12 juni 2015, och att för närvarande inte besluta om nya riktlinjer.

Delegationen vill få riktlinjerna från 2015 och Naturvårdsverkets riktlinjer för beslut om skyddsjakt på stora rovdjur utskickade, och avser att därefter fatta beslut i frågan vid nästa möte, vid det extra Skypemötet i december.

13. Övriga frågor

Påpekades att tekniken under mötet inte var tillräckligt bra för de ledamöter som deltog via Skype. Länsstyrelsen påminde om att vi strävar efter att ha antingen digitala möten eller fysiska möten. Om ledamöten inte har möjlighet att närvara vid ett fysiskt sammanträde, bör ersättaren kallas in.

14. Kommande sammanträden och utbildningar

Kommande sammanträden för Viltförvaltningsdelegationen:

Ett extra sammanträde via Skype innan den 14 december 2023 för att pröva frågan om godkännande av de miniminivåer för rovdjur som Samverkansrådet ska lämna vidare till Naturvårdsverket.

Utbildning för både ordinarie ledamöter och ersättare den 24 november om älg. Jägareförbundet organiserar utbildningen genom Sveriges Vildnad.

Fyra sammanträden planeras under 2024, ca två veckor innan de fyra mötena med Samverkansrådet. Torsdagen den 29 februari, fredagen den 24 maj, torsdagen den 29 augusti samt torsdagen den 28 november. Samtliga möten är bokade i lokalen Bohuslän i Länsstyrelsens lokaler i Göteborg kl. 9.30-13.00, med fika från kl. 9.00.

Utbildning planeras för både ordinarie ledamöter och ersättare kl. 14.00-16.00 efter varje sammanträde under 2024.

15. Mötet avslutas

Landshövding Sten Tolgfors avslutade sammanträdet.

Vid protokollet: Anita Bergstedt

Ordförande Sten Tolgfors godkänner protokollet.

Justeras: Frida Edberg